

DESCOBREIX ELS SISTEMES NATURALS

Sortides naturalistes a Osona

activitats gratuïtes

26 02 2021 EL GAT SALVATGE

El gat salvatge o gat fer és l'únic representant de la família dels felins al nostre país. És una espècie poc coneguda tant pel que a la seva distribució exacta com al seu estat de conservació. Es farà una xerrada online que donarà a conèixer el projecte "Gat fer", que s'està portant a Osona des del 2013, explicant quins són els mètodes d'estudi i com el darrer any s'ha creat una xarxa de seguiment d'aquesta espècie a tot Catalunya

xerrades online

No cal inscripció prèvia | 19.00h | Enllaç a la xerrada: www.museudelter.cat/canal-de-youtube/ | Ferran Sayol, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

12 03 2021 L'EVOLUCIÓ DEL MAR A OSONA FINS AL PAISATGE ACTUAL

En aquesta xerrada es donaran les claus per entendre com el mar era present en aquesta zona, com va evolucionar fins a assecar-se i perquè Osona té aquest paisatge actualment.

No cal inscripció prèvia | 19.00h | Enllaç a la xerrada: <https://www.museudelter.cat/canal-de-youtube/> | Jordi Vilà i Ingrit Soriguera de Geològ.cat

26 03 2021 XERRADA SOBRE EL PROJECTE "ATLES D'ORQUÍDIES D'OSONA"

Les orquídiades tenen unes flors molt vistoses i amb formes espectaculars, que molt sovint imiten l'aspecte dels seus insectes pol·linitzadors per atraure'ls. A Catalunya se n'han descrit més de vuitanta espècies que hi creixen de forma natural. Només a Osona, el projecte de recerca participativa "Atles d'Orquídiades d'Osona" ha detectat seixanta espècies i subespècies en sis anys de prospecció. El Grup de Naturalistes d'Osona, juntament amb el Grup Orquidològic de Catalunya, proposa fer una introducció a aquest grup de plantes mitjançant aquesta xerrada online.

No cal inscripció prèvia | 19.00h | Enllaç a la xerrada: <https://www.museudelter.cat/canal-de-youtube/> | Pere Espinet, Grup Orquidològic de Catalunya (GOC - ICHN) i Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

10 04 2021 ANELLAMENT CIENTÍFIC D'OCELLS

L'anellament científic d'ocells és un mètode d'estudi basat en el marcatge individual dels ocells. Qualsevol registre d'un ocell anellat pot oferir una gran quantitat d'informació de la seva biologia, especialment dels seus desplaçaments. Es farà una jornada d'anellament científic on s'ensenyarà com identificar els ocells, com manipular-los, com s'estudien, la seva biologia, les seves migracions i els estudis concrets que en fa el Grup d'Anellament de Calldenes - Osona.

Tot el matí, a partir de les 7h. | Punt de trobada: Zona de descans al riu Ter a Les Masies de Voltregà, Espai Natural Meandres i Illes de les Gambires i Gallifa. | Grup d'Anellament de Calldenes - Osona

09 05 2021 GEOLODIA21 - BARCELONA EL MAR DE L'EOCÈ UN RECORREGUT DES DEL FONS MARÍ FINS A LES PLATGES D'OSONA

La sortida comença al Mas de Serratosa (Masies de Voltregà), amb els materials marins més profunds i antics de la ruta (37.4 - 35.3 milions d'anys). Pujant fins a l'ermita de Sant Martí Xic, anirem trobant materials cada vegada més superficials. Podrem observar i interpretar esllavissades submarines, esculls coral·lins, fòssils, deltes i platges.

9.30h | Punt de trobada: Desviament indicat com a "Mas Serratosa" de la carretera BV-4608 (La Trona), km.15. Aquesta carretera va de Sant Hipòlit de Voltregà a Sant Boi de Lluçanès. | Ubicació: <http://bit.ly/SortidaGeologia> | Jordi Vilà i Ingrit Soriguera, de Geològ.CAT

22 05 2021 LES ORQUÍDIES

Les orquídiades tenen unes flors molt vistoses i amb formes espectaculars, que molt sovint imiten l'aspecte dels seus insectes pol·linitzadors per atraure'ls. A Catalunya se n'han descrit més de vuitanta espècies que hi creixen de forma natural. Només a Osona, el projecte de recerca participativa "Atles d'Orquídiades d'Osona" ha detectat 60 espècies i subespècies en 6 anys de prospecció. El Grup de Naturalistes d'Osona, juntament amb el Grup Orquidològic de Catalunya, proposa fer una sortida de cerca i fotografia de les orquídiades, que permetrà aprendre a determinar-ne els taxons que anem trobant i a aprendre més sobre la seva biologia i ecologia.

10.00h | Punt de trobada: Centre Cultural Can Costa i Font, Taradell | Pere Espinet, Grup Orquidològic de Catalunya (GOC - ICHN) i Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

29 05 2021 ELS AMFIBIS I ELS ALTRES HABITANTS DE LA BASSA

Els ecosistemes aquàtics, i sobretot les basses, són punts amb una gran biodiversitat de flora i de fauna. A la primavera, els invertebrats i amfibis s'hi dirigeixen per aparellar-se i pondre-hi. Aquesta concentració d'individus permet observar-hi diferents espècies d'amfibis, com la reïmeta i el gripet corredor o galapet petit. Farem un mostreig d'una bassa restaurada al parc del Puig dels Jueus de Vic. S'hi determinaran els invertebrats aquàtics i s'identificaran les postes, els adults i les larves que es capturin.

ACTIVITAT INCLÒSA A LA SETMANA DE LA NATURA

10.00h | Punt de trobada: Bassa del Puig dels Jueus, Vic | Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis-UVIC-UCC

05 06 2021 FLORA I VEGETACIÓ

Els boscos i prats tenen un gran valor paisatgístic. Per garantir la conservació de la biodiversitat, és necessari mantenir un paisatge en mosaic a la muntanya mitjana - fer front als canvis en els usos agrícoles i ramaders i al despoblament progressiu dels darrers anys. Farem un recorregut botànic en un indret amb diferents tipologies de boscos i de prats, on s'aprendrà a identificar les espècies vegetals més característiques i es comentaran les seves particularitats i requeriments ecològics.

*Aquesta sortida es farà conjuntament amb l'Associació FloraCatalana.

ACTIVITAT INCLÒSA A LA SETMANA DE LA NATURA

9.00h | Punt de trobada: Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic). | Albert Palou i Carme Casas, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

12 06 2021 LA GEOLOGIA I ELS FÒSSILS. DESCOBERTA DE L'ESCALL CORAL·LÍ DE COLLUSPINA A MOIÀ

Farem de geòlegs i hidrogeòlegs per un dia, visitant diferents afloraments rocósos de l'escull coral·lí de l'Eocè entre Colluspina i Moià. Observarem un gran nombre de fòssils i roques, així com el Karst de les Coves del Toll.

*Es recomana portar una lupa d'observació i un bloc per prendre notes. *Sortida de migdia. Finalitzarà als voltants de les 14.00 h.

9.30h | Punt de trobada: Aparcament de les Coves del Toll, Moià. | Jordi Espuny Solani, Taller de Geologia

19 06 2021 LES PAPALLONES

Les papallones diürnes són possiblement els insectes més populars per al públic en general, gràcies a la seva bellesa, ubiqüitat i la facilitat amb què es poden observar. A Catalunya, n'hi ha més de 200 espècies, que destaquen per la relació estreta de cadascuna amb determinades espècies de plantes i d'altres insectes. En aquesta sortida es visitarà una àrea de gran diversitat, que permetrà conèixer les principals famílies de papallones diürnes i el cicle vital d'un bon nombre d'espècies.

10.00h | Punt de trobada: Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic). | Albert Palou i Martí Franch, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

10 07 2021 LES LIBÈL·LULES

Les sortides libèl·lules o estats són un dels grups d'invertebrats aquàtics més conegut per al públic en general. Aquesta sortida pretén identificar els odonats adults (larves i adults) de les libèl·lules, conèixer el seu cicle biològic, els ambients on viuen, com s'alimenten i quines famílies o espècies hi ha a Osona.

10.00h | Punt de trobada: Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic). | Josep Garcia Moreno, Grup Oxygastro.

04 09 2021 GEOLOGIA RECORREGUT GEOLÒGIC PELS VOLTANTS DE SANT JOAN DE FÀBREGUES (RUPIT)

Ens endinsarem al nord-est d'Osona, pels voltants de Rupit i Sant Joan de Fabregues, on observarem els diferents elements (rocam, falles i fractures, fòssils,...) que configuren el paisatge geològic de l'indret.

*Es recomana portar una lupa d'observació i un bloc per prendre notes. *Sortida de migdia. Finalitzarà als voltants de les 14.00 h.

9.30h | Punt de trobada: Sant Joan de Fabregues, Rupit. | Jordi Espuny Solani, Taller de Geologia

18 09 2021 GRILLS I SALTAMARTINS DESCOBREIX ELS ORTÒPTERS D'OSONA

Sovint no en som prou conscients, però els insectes són la forma de vida animal predominant en la biodiversitat de la Terra. N'hi ha més d'un milió d'espècies descrites, però es calcula que n'hi pot arribar a haver entre sis i deu milions. Farem un recorregut per identificar insectes poc coneguts, sobretot un dels seus grups, els dels ortòpters, i esbrinarem la relació que mantenen al llarg de l'any amb els ambients on viuen.

10.00h | Punt de trobada: Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic). | Ramon Pou, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

24 09 2021 NIT DELS RATPENATS

Els ratpenats o sopes pinyades són els únics mamífers que han conquerit el medi aeri, desenvolupant adaptacions i habilitats sorprenents. S'observarà l'activitat d'aquests petits mamífers mitjançant l'ús de detectors d'ultrasons a l'entorn del Passeig del Ter de Manlleu.

ACTIVITAT INCLÒSA A "L'EUROPEAN BATHNIGHT"

19.30h | Punt de trobada: Museu del Ter (Passeig del Ter, 2), Manlleu | Jordi Campdonà, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

25 09 2021 ARBRES I ARBUSTS DEL BOSC DE RIBERA

Els marges dels rius tenen la seva pròpia flora, que anomenem boscos de ribera. Aquesta vegetació es caracteritza per resseguir el curs del riu i es distribueix a banda i banda. Els boscos del riu compten amb una gran diversitat de flora i de fauna, i conformen el que s'anomena ecosistema fluvial. A Catalunya hi ha diferents boscos de ribera en funció de l'espècie predominant, verpedes, salzedes i alberedes. Farem un recorregut botànic a la vora del riu i aprendrem a identificar les espècies més característiques

10.00h | Punt de trobada: Museu del Ter (Passeig del Ter, 2), Manlleu | Albert Palou, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

02 10 2021 DIA MUNDIAL DELS OCELLS

El Dia Mundial dels Ocells és una campanya de sensibilització sobre els ocells que s'organitza internacionalment. Les diferents activitats de l'edició d'enguany a Osona inclouen una sortida ornitològica guiada, un espectacle infantil, una xerrada d'ornitologia i un concurs d'identificació d'ocells.

*Es pot consultar el programa específic d'activitats a <http://parcs.diba.cat/web/montesquiu>

MATINAL | Punt de trobada: Jardins Plà de Teia, darrera de l'Ajuntament de Santa Maria de Besora | Parc del Castell de Montesquiu

02 10 2021 PAPALLONES NOCTURNES

Sortida de nit dedicada a l'observació i l'estudi de les papallones nocturnes que s'auran mitjançant trampes de llum. S'identificaran algunes de les espècies més comunes, s'explicaran les característiques principals i algunes curiositats.

19.00h | Punt de trobada: Pont d'en Bruguera-Font del Cantarell, Vic | Ramon Macià, Albert Yans i Arcadi Cervelló, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

16 10 2021 DESCOBRIM EL QUE TREPITGEM!

Osona té una història geològica privilegiada, dominada per un mar de fa uns 40 milions d'anys. Els milions d'anys de processos geològics l'han modelada d'una manera característica. En aquesta sortida s'observaran fòssils i roques que ens permetran llegir i comprendre aquest paisatge.

*Sortida per a tots els públics.

10.00h | Punt de trobada: C/ del Rec d'Acumulada, 9, davant del Bar-Restaurant "l'Espai" a Folgueroles | Àrea a estudiar: Casol de Puigcastell | Ubicació: <https://ja.cat/Xn0SE> | Jordi Vilà i Ingrit Soriguera, de Geològ.CAT

23 10 2021 TALLER D'ANELLAMENT D'OCELLS

L'anellament científic d'ocells és un mètode d'estudi basat en el marcatge individual dels ocells. Qualsevol registre d'un ocell anellat pot oferir una gran quantitat d'informació de la seva biologia, especialment dels seus desplaçaments. Es farà una jornada d'anellament científic on s'ensenyarà com identificar els ocells, com manipular-los, com s'estudien, la seva biologia, les seves migracions i els estudis concrets que en fa el Grup d'Anellament de Calldenes - Osona.

8.30h | Punt de trobada: Molí del Puig dels Jueus, Vic | Grup d'Anellament de Calldenes - Osona

14 11 2021 ELS BOLETS

Els bolets són estructures reproductores d'organismes que pertanyen al regne dels fongs, un grup molt divers del qual la població en general en coneix només una petita part, limitada a les espècies més valorades per la gastronomia o per la seva toxicitat. A la sortida es farà una introducció breu sobre aquest grup i, a continuació, es recolliran i declararan els bolets que es trobin, amb l'objectiu de conèixer les diferents espècies i els seus trets més característics.

ACTIVITAT DE LA SETMANA DE LA CIÈNCIA 2021

9.00h | Punt de trobada: Universitat de Vic. Campus de la Torre dels Freres (C/ de la Laura, 13. Vic). | Carme Casas i Jordi Baucells, Grup de Naturalistes d'Osona (GNO - ICHN)

20 11 2021 BUSQUEM PALEONTOLEGS!

Aprendrem a identificar els principals fòssils de la comarca d'Osona i coneixerem com s'han format.

*Taller adreçat a nens i nenes de 7 a 12 anys

10.00h | Punt de trobada: Museu del Ter (Passeig del Ter, 2, Manlleu). | Ingrit Soriguera i Jordi Vilà, de Geològ.CAT

Es recomana portar calçat còmode per caminar. Els desplaçaments es fan de manera particular i per compte i risc propi. Les activitats únicament estan cobertes per l'assegurança de Responsabilitat Civil de l'organització. La resta de successos que es puguin esdevenir no tenen cobertura.

MESURES COVID: Caldrà consultar a l'agenda del Museu del Ter les condicions i les mesures de cada sortida quan s'aproximi la data. Les activitats es faran en grups reduïts i caldrà inscripció prèvia per mitjà del formulari que trobarau a l'agenda del Museu del Ter o al telèfon 93 851 51 76 (Museu del Ter).

Organitzat per: CERM Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis UVIC-UCC, GRUP DE NATURALISTES D'OSONA ICHN, MUSEU DEL TER, Ajuntament de Manlleu, Ajuntament de Vic, U Divulga Ciència i Societat uvicc, GOC, ICHN, UVIC, Ajuntament de Vic, FECCYT, Ajuntament de Manlleu.

Podem trobar més informació a: www.museudelter.cat - mon.uvic.cat / cerm/ - www.gno.cat